

Teknoloji Geliştirme Bölgesinde geliştirilen teknoloji projesi ile ilgili olarak Bölge dışında geçirilen süreye ait ücretlerin gelir vergisi stopajı teşvikinden yararlanıp yararlanmayacağı hk.

Belge türü	Özelge
Kanun	GELİR VERGİSİ KANUNU
Özelge no	84098128-120[61-2024/1]-242162
Tarih	30.04.2025

T.C.

GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI

İzmir Defterdarlığı

Gelir Kanunları Gelir Vergileri Grup Müdürlüğü

Sayı : E-84098128-120[61-2024/1]-242162

30.04.2025

Konu : Teknoloji Geliştirme Bölgesinde geliştirilen teknoloji projesi ile ilgili olarak Bölge dışında geçirilen süreye ait ücretlerin gelir vergisi stopajı teşvikinden yararlanıp yararlanmayacağı hk.

İlgi

: “...”

İlgide kayıtlı özelge talep formlarında, Defterdarlığımız Urla Vergi Dairesi Müdürlüğünün “...” vergi kimlik numarasında kayıtlı mükellefi olduğunuz, İzmir Yüksek Teknoloji Enstitüsüne bağlı Teknopark-İzmir içerisinde "Bina veya Diğer İnşaat Projelerinde Isıtma, Havalandırma, Soğutma ve İklimlendirme Sistemlerinin Bakım ve Onarımı" ile "Enerji Projelerine Yönelik Mühendislik ve Danışmanlık" faaliyetlerinde bulunduğunuz, alan içerisinde geliştirdiğiniz desalinasyon ve tuz üretim tesisini Endonezya'ya kurduğunuz, söz konusu tesiste “...” (firmanızın patentli teknolojisi) ve kristalizasyon teknolojisi kullanılarak deniz suyundan temiz su ve tuz (sodyum klorür) elde edileceği, adı geçen ülkede projeye ait sürekli prototip ünite bulunduğu, devreye alma ve tesis işletme aşamalarında ürünün düzenli çalışıp işleyişini görmek adına biri bölüm başkanı konumunda buharlaşma ve kristalizasyon mühendisi, diğeri proje mühendisi konumunda olmak üzere iki şirket çalışanınızın 183 günden uzun süreyle Endonezya'da bulunması gerektiği ve anılan kişilerin ücretlerinin Türkiye'de mukim tam mükellef şirketiniz tarafından verileceği, ayrıca Endonezya mukimi firmada çalışan personel adına iş iznine başvurmayı planladığınız ve söz konusu personelin bu işlemlerden sonra bünyenize kayıtlı olarak adı geçen ülkede sürekli çalışacağı belirtilerek 4691 sayılı Kanun kapsamında söz konusu personele ilişkin gelir vergisi stopaj teşviki ile SGK istisnası uygulaması hususunda Defterdarlığımız görüşü talep edilmiştir.

193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun;

-“Mevzuu” başlıklı 1 inci maddesinde, *"Gerçek kişilerin gelirleri gelir vergisine tâbidir. Gelir bir gerçek kişinin bir takvim yılı içinde elde ettiği kazanç ve iratların safi tutarıdır."*,

-“Mükellefler” başlıklı 3 üncü maddesinde, *"Aşağıda yazılı gerçek kişiler Türkiye içinde ve dışında elde ettikleri kazanç ve iratların tamamı üzerinden vergilendirilirler:*

1.Türkiye'de yerleşmiş olanlar;

2.Resmi daire ve müesseselere veya merkezi Türkiye'de bulunan teşekkül ve teşebbüslere bağlı olup adı geçen daire, müessese, teşekkül ve teşebbüslerin işleri dolayısıyla yabancı memleketlerde oturan Türk vatandaşları (Bu gibilerden, bulundukları memleketlerde elde ettikleri kazanç ve iratları dolayısıyla Gelir Vergisine veya benzeri bir vergiye tabi tutulmuş bulunanlar, mezkûr kazanç ve iratları üzerinden ayrıca vergilendirilmezler.)"

hükümleri yer almaktadır.

Buna göre, Türkiye'de yerleşme durumu iki esasa bağlanmış olup ikametgah esasında, Türk Medeni Kanununun 19 uncu maddesi ve takip eden maddelerinde yazılı olan yerler kastedilmiş ve "yerleşim yeri" bir kimsenin sürekli kalma niyetiyle oturduğu yer olarak tanımlanmıştır. Kanunun yerleşim yerini bu şekilde tarif etmesi, onu "mesken" den ayırma amacına dayanmaktadır. Yerleşim yerinde sürekli kalma kasıt ve kararıyla oturulması söz konusuysa meskende ise böyle bir karar kasıt bulunmamaktadır.

Dolayısıyla; ikametgah esasına göre, tabiiyeti ne olursa olsun bir gerçek kişinin Türkiye'de ikametgahı tespit edildiği takdirde başka vasıf ve şart aranmaksızın bu kişi Türkiye'de yerleşmiş sayılacak ve tam mükellef olarak vergiye tabi tutulacaktır.

Aynı Kanunun;

"Ücretin tarifi" başlıklı 61 inci maddesinde, *"Ücret, işverene tabi ve belirli bir iş yerine bağlı olarak çalışanlara hizmet karşılığı verilen para ve ayınlar ile sağlanan ve para ile temsil edilebilen menfaatlerdir.*

Ücretin ödenek, tazminat, kasa tazminatı (Mali sorumluluk tazminatı), tahsisat, zam,avans, aidat, huzur hakkı, prim, ikramiye, gider karşılığı veya başka adlar altında ödenmiş olması veya bir ortaklık münasebeti niteliğinde olmamak şartı ile kazancın belli bir yüzdesi şeklinde tayin edilmiş bulunması onun mahiyetini değiştirmez....",

"İşverenin tarifi" başlıklı 62 nci maddesinde, "İş verenler, hizmet erbabını işe alan, emir ve talimatları dahilinde çalıştıran gerçek ve tüzel kişilerdir. 61'inci maddenin 1 ila 6 numaralı bentlerinde yazılı ödemeleri yapanlar bu kanunda yazılı ödevleri yerine getirmek bakımından işveren hükmündedir.",

"Vergi tevkifatı" başlıklı 94 üncü maddesinde, "Kamu idare ve müesseseleri, iktisadî kamu müesseseleri, sair kurumlar, ticaret şirketleri, iş ortaklıkları, dernekler, vakıflar, dernek ve vakıfların iktisadi işletmeleri, kooperatifler, yatırım fonu yönetenler, gerçek gelirlerini beyan etmeye mecbur olan ticaret ve serbest meslek erbabı, ziraî kazançlarını bilanço veya ziraî işletme hesabı esasına göre tespit eden çiftçiler aşağıdaki bentlerde sayılan ödemeleri (avans olarak ödenenler dahil) nakden veya hesaben yaptıkları sırada, istihkak sahiplerinin gelir vergilerine mahsuben tevkifat yapmaya mecburdurlar.

1.Hizmet erbabına ödenen ücretler ile 61 inci maddede yazılı olup ücret sayılan ödemelerden (istisnadan faydalananlar hariç), 103 ve 104 üncü maddelere göre,

...

vergi tevkifatı yapılır.

..."

hükümlerine yer verilmiştir.

4691 sayılı Teknoloji Geliştirme Bölgeleri Kanununun;

- "Tanımlar" başlıklı 3 üncü maddesinde; "(1) Bu Kanunun uygulanmasında;

...

b) *Teknoloji Geliştirme Bölgesi (Bölge): Yüksek/ileri teknoloji kullanan ya da yeni teknolojilere yönelik **firmaların**, belirli bir üniversite veya yüksek teknoloji enstitüsü ya da AR-GE merkez veya enstitüsünün olanaklarından yararlanarak teknoloji veya yazılım ürettikleri/geliştirdikleri, **teknolojik bir buluşu ticari bir ürün, yöntem veya hizmet haline dönüştürmek için faaliyet gösterdikleri** ve bu yolla bölgenin kalkınmasına katkıda bulundukları, aynı üniversite, yüksek teknoloji enstitüsü ya da AR-GE merkez veya enstitüsü alanı içinde veya yakınında; akademik, ekonomik ve sosyal yapının bütünleştiği siteyi veya bu özelliklere sahip teknoparkı,*

c) *Araştırma ve Geliştirme (AR-GE): Araştırma ve geliştirme, kültür, insan ve toplumun bilgisinden oluşan bilgi dağarcığının artırılması ve bunun yazılım dahil yeni süreç, sistem ve uygulamalar tasarlamak üzere kullanılması için **sistematik bir temelde yürütülen yaratıcı çalışmaları**,*

...

m) *AR-GE Personeli: **AR-GE faaliyetlerinde doğrudan görevli** araştırmacı, yazılımcı ve teknisyenleri,*

n) *Araştırmacı: AR-GE faaliyetleri ile yenilik tanımı kapsamındaki projelerde, yeni bilgi, ürün, süreç, yöntem ve sistemlerin tasarım veya oluşturulması ve ilgili projelerin yönetilmesi **süreçlerinde** yer alan en az lisans mezunu uzmanları,*

o) *Teknisyen: Meslek lisesi veya meslek yüksekokullarının tasarım, teknik, fen veya sağlık bölümlerinden mezun, teknik bilgi ve deneyim sahibi kişileri,*

p) *Destek Personeli: **AR-GE veya tasarım faaliyetlerine katılan veya bu faaliyetlerle doğrudan ilişkili yönetici, teknik eleman, laborant, sekreter, işçi ve benzeri personeli,***

r) *Yazılımcı Personel: Yazılım olarak tanımlanan süreçte çalışıp program geliştiren, üreten, alanında yeterli deneyime veya eğitime sahip nitelikli personeli,*

...

y) *AR-GE Projesi: Amacı, kapsamı, genel ve teknik tanımı, süresi, bütçesi, özel şartları, diğer kurum, kuruluş, gerçek ve tüzel kişilerce sağlanacak ayni ve/veya nakdî destek tutarları, **sonuçta doğacak** fikri mülkiyet haklarının paylaşım esasları tespit edilmiş ve AR-GE faaliyetlerinin her safhasını belirleyecek mahiyette ve bilimsel esaslar çerçevesinde gerçekleştirilen ve araştırmacı ve/veya yazılımcı personel tarafından yürütülen projeyi,*

...

ifade eder.",

-Geçici 2 nci maddesinin üçüncü fıkrasında; "31/12/2028 tarihine kadar, bölgede çalışan AR-GE, tasarım ve destek personelinin bu görevleri ile ilgili ücretleri üzerinden asgari geçim indirimi uygulandıktan sonra hesaplanan gelir vergisi; verilecek muhtasar beyanname üzerinden tahakkuk eden vergiden indirilmek suretiyle terkin edilir. Bu kapsamdaki ücretlere ilişkin düzenlenen kâğıtlar damga vergisinden istisnadır..."

hükümlerine yer verilmiştir.

Diğer taraftan, 10/8/2016 tarili ve 29797 sayılı Resmî Gazete yayımlanan Teknoloji Geliştirme Bölgeleri Uygulama Yönetmeliğinin "Tanımlar ve kısaltmalar" başlıklı 3 üncü maddesinde, "(1) *Bu Yönetmelikte geçen;*

...

c) Ar-Ge'ye dayalı üretim faaliyetleri: Bölgede faaliyet gösteren girişimcilerin, bu Bölgede gerçekleştirdikleri **Ar-Ge faaliyetlerinin sonucunda ortaya çıkan özgün süreç, hizmet, yöntem, üretim tekniği, faydalı araç gereç, malzeme, yazılım, ürün ve sistemlerin Bölge içinde yer alan üretim birimlerinde ticari ürün haline getirilmesi, üretilmesi faaliyetlerini,**

...

ifade eder." açıklamasına yer verilmiştir.

Buna göre, 4691 sayılı Kanun kapsamında çalışan Ar-Ge, tasarım ve destek personelinin **bu görevleri ile ilgili** ücret ödemeleri üzerinden hesaplanan gelir vergisinin, muhtasar beyanname üzerinden tahakkuk eden vergiden indirilmek suretiyle stopaj teşviki kapsamında değerlendirilmesi mümkün bulunmaktadır.

Söz konusu gelir vergisi stopaj teşviki, ürünün Ar-Ge faaliyeti sürecinde nihai (ticari) ürüne dönüşmeden önceki sistematik bir temelde yürütülen yaratıcı çalışmaları kapsamaktadır.

Bu hüküm ve açıklamalara göre, teknolojik bir buluşu, ticari bir ürün, yöntem veya hizmet haline dönüştürmek amacıyla faaliyet göstermiş olduğunuz İzmir Yüksek Teknoloji Enstitüsüne bağlı Teknopark alanı içerisinde geliştirdiğiniz ve Endonezya'da kurulu olan desalinasyon ve tuz üretim tesisinde deniz suyundan temiz su elde edilmesi aşamasında kullanılmak üzere firmanızın patentli teknolojisi olan ve teknopark bölgesinde yer alan üretim birimlerinde **ticari ürün haline getirdiğiniz "..."** ve kristalizasyon **ürün teknolojisinin, adı geçen ülkede devreye alınması ve tesis işletme aşamalarında söz konusu ürün teknolojisinde hizmet vermek üzere gönderilecek personelinizin,** 4691 sayılı Kanun kapsamında gelir vergisi stopaj teşvikinden faydalanması mümkün bulunmamaktadır.

Diğer taraftan, ürün teknolojisini, adı geçen ülkede devreye alma ve tesis işletme aşamalarında hizmet vermek üzere gönderilecek personelin Türkiye'de ikametgahının tespit edilmesi durumunda başka

vasıf ve şart aranmaksızın personelin Türkiye'de yerleşmiş sayılması ve tam mükellef olarak, Gelir Vergisi Kanununun 61, 94, 103 ve 104 üncü maddeleri uyarınca gelir vergisi tevkifatına tabi tutulması gerekmektedir.

Öte yandan, iş iznine başvurmayı planladığınız Endonezya mukimi firmada çalışan personele ilişkin husus, somut bir olaya dayanmadığından herhangi bir değerlendirme yapılmamış olup sosyal güvenlik prim desteği ile ilgili hususun ise Sosyal Güvenlik Kurumundan sorulması gerekmektedir.

Bilgi edinilmesini rica ederim.

İmza

(*) Bu Özelge 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 413.maddesine dayanılarak verilmiştir.

(**) İnceleme, yargı ya da uzlaşmada olduğu halde bu konuya ilişkin olarak yanlış bilgi verilmiş ise bu özelge geçersizdir.

(***) Talebiniz üzerine tayin edilmiş olan bu özelgeye uygun işlem yapmanız hâlinde, bu fiilleriniz dolayısıyla vergi tarh edilmesi icap ederse, tarafınıza vergi cezası kesilmeyecek ve tarh edilen vergi için gecikme faizi hesaplanmayacaktır.

Bu metin Mevzuat Bankası (mevzuat.vergibulustayi.com) aracılığıyla gib.gov.tr arşivinden alınmıştır. Resmî işlemlerde Resmî Gazete metni esastır. — 18.09.2026